

RIJEČ REDAKCIJE

Ovaj broj časopisa *Prilozi* počinje raspravom Esada Kurtovića o historiji pčelarstva u srednjovjekovnom Dubrovniku i dubrovačkom zaleđu. Riječ je o dosad nedovoljno istraživanom segmentu privrednog razvoja na istočnoj jadranskoj obali u srednjem vijeku. U radu se ukazuje na značaj pčela i pčelinjih proizvoda u međusobnoj komunikaciji Dubrovčana i njihovih susjeda, pri čemu se u prvom redu govori o čuvanju i uzgoju pčela u dubrovačkom zaleđu, te o košnicama sa pčelama i medom kao predmetima pljačke na dubrovačkom području.

Slijedi rasprava Tomislava Iška o *Hrvatskom narodnom kalendaru*, što ga je u razdoblju između dva svjetska rata izdavalo Hrvatsko kulturno (prosvjetno) društvo "Napredak". Autor je, analizirajući sve brojeve između dva svjetska rata, zaključio da je to izdanje po svemu bilo "perjanica" *Napretkovog* izdavaštva.

Boško Zuckerman sa Odjela za povijest Sveučilišta u Zadru raspravlja o političkim prilikama tijekom ustrojstva NDH i psihologiji holokausta u Bosni i Hercegovini 1941. godine. Autor nastoji ukazati na psihološke i egzistencijalne elemente koji su zadesili Židove, pojedinačne sudbine ljudi koje pokazuju sustavnu tendenciju ustaških vlasti za uništenjem cjelokupnog Židovstva, kako u Bosni i Hercegovini tako i u cijeloj NDH.

Denis Bećirović raspravlja o državnoj represiji prema svećenicima Katoličke crkve u Bosni i Hercegovini od 1945. do 1955. godine. Oslanjajući se na izvorne dokumente, pokazuje da je komunistička vlast prema Katoličkoj crkvi primjenjivala brojne represivne mjere, pri čemu su brojni katolički svećenici optuživani kao neprijatelji i reacionari, ali je pri tome, zaključuje autor, bilo i posve neutemeljenih optužbi.

Srđa Pavlović u radu *Cjenovnik sjećanja: istorijski revizionizam u bivšoj Jugoslaviji* bavi se analizom problematičnog odnosa između koncepata kolektivnog i individualnog sjećanja s jedne strane, i stručne discipline historije koja se izučava na univerzitetima s druge. Rad ima teorijske ambicije i nudimo ga našoj historiografskoj zajednici kao povod za dalju diskusiju.

Rad Zilhe Mastalić posvećen je genocidu nad djecom u „sigurnoj zoni UN-a“ Srebrenici tokom jula 1995. godine. Ovaj rad je naš pokušaj istraživanja tema iz najnovije historije, pri čemu naglašavamo važnost individualizacije zločina, što autorica posebno izdvaja navodeći pojedince koji su procesuirani pred međunarodnim su-

dom kao krivci za zločin genocida (Radislav Krstić, Vinko Pandurević, Ljubiša Be-ara, Dražen Erdemović).

U rubrici *Historijska građa* Husnija Kamberović donosi razgovor Cvijetina Mi-jatovića i Edvarda Kardelja na Brionima 27. januara 1977. godine o tome ko će naslijediti Džemala Bijedića na dužnosti predsjednika Saveznog izvršnog vijeća, dok Edin Radušić i Emir Filipović zajednički potpisuju tekst o šest decenija Odsjeka za historiju na Filozofskom fakultetu u Sarajevu.

Na kraju je rad Amira Duranovića posvećen pisanju “Sarajevskog lista” na po-četku Prvog svjetskog rata. U članku se posebna pažnja poklanja tekstovima o druš-tvenoj aktivnosti tadašnjeg reisul-uleme Džemaludina ef. Čauševića.

Ostali smo dosljedni u promoviranju novih historiografskih dostignuća. Zbog toga u ovom broju objavljujemo ukupno 30 prikaza najnovijih knjiga, smatrajući da te informacije mogu biti korisne široj znanstvenoj javnosti.

Nažalost, u ovaj smo broj morali uvrstiti i tri teksta u rubrici *In memoriam*. Pro-fesori Iljas Hadžibegović i Sima Ćirković, te Uroš Nedimović nisu više aktivni su-dionici u historiografiji, ali će njihov pozitivan trag još dugo biti prisutan u mnogim našim djelima. Želimo da ovaj broj našeg časopisa doprinese razvoju kritičke hi-storiografije, te vas, poštovani čitatelji, pozivamo da zajednički sarađujemo na tom putu ■